Memo

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Rijkswaterstaat-Waterdienst
KNMI

Aan
Geïnteresseerden Droogteberichtgeving

Van
H. van Waveren (RWS-Waterdienst)/H. v. Dorp (KNMI)
Datum
30 juni 2008
Onderwerp
Droogtebericht 30 juni 2008

Doorkiesnummer
06-53699817
Bijlage(n)
-

Droogtebericht voor waterbeheerders, 30 juni 2008

Huidige situatie en verwachtingen voor rivierafvoeren, (water)temperaturen en grondwater
Bij Lobith is de afvoer na een aantal kleine afvoergolfjes in het voorjaar ca. 1800 m3/s, ongeveer 450 m3/s lager dan normaal. Op basis van de huidige situatie en de weersvoorspellingen wordt verwacht dat de afvoer van de Rijn de komende weken zal afnemen tot een weliswaar laag niveau voor de tijd van het jaar, maar nog ruim boven het LCW criterium voor 'lage afvoeren' (1.300 m3/s voor juni en 1.200 m3/s voor juli). De basisafvoer vanuit de Alpen is iets lager dan gemiddeld. Droogteproblemen zijn de komende tijd niet te verwachten.

Voor de Maas is de situatie, ondanks de droge en warme maand mei, redelijk vochtig/gunstig. Wanneer het de komende zes weken warm en droog blijft dan zal de afvoer van de (ongedeelde) Maas begin juli onder de 100 m^3/s en eind juli onder de 60 m^3/s zakken.

De grondwatervoorraad is momenteel in veel delen van Nederland beneden normaal. De daling van de grondwaterstanden, ingezet in april, is vooral in het noorden van Nederland versterkt voortgezet in de maanden mei en juni door de heersende neerslagtekorten. In het noorden zijn de grondwaterstanden gezakt tot een niveau dat slechts eens in de tien jaar voorkomt. In het westen en oosten van Nederland is de daling lokaal ook sterker dan normaal, maar dit geldt niet overal. In het zuiden van Nederland is de daling van de grondwaterstand meer volgens het normale patroon.

De watertemperatuur van de Rijn en de Maas schommelt momenteel rond de 22-23 graden, hetgeen redelijk warm is. De watertemperaturen leveren nog geen problemen op voor de waterkwaliteit. De komende week zullen de watertemperaturen eerst stijgen, maar aan het eind van de week waarschijnlijk weer gaan dalen.

RWS-Waterdienst
Postadres Postbus 17, 8200 AA Lelystad
Bezoekadres Zuiderwagenplein 2, 8224 AD Lelystad

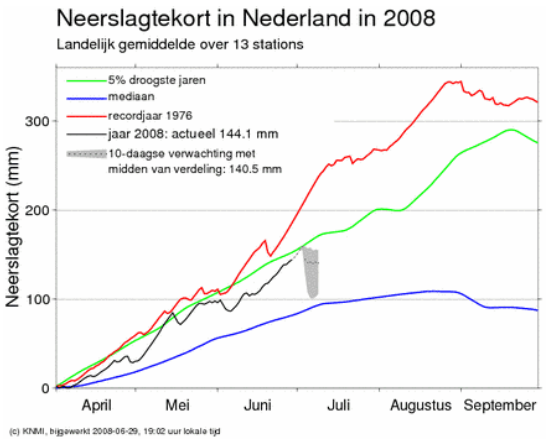
Telefoon 0320 29 84 11
Fax 0320 24 92 18
E-mail r.h.vwaveren@riza.rws.minvenw.nl
Internet www.riza.nl

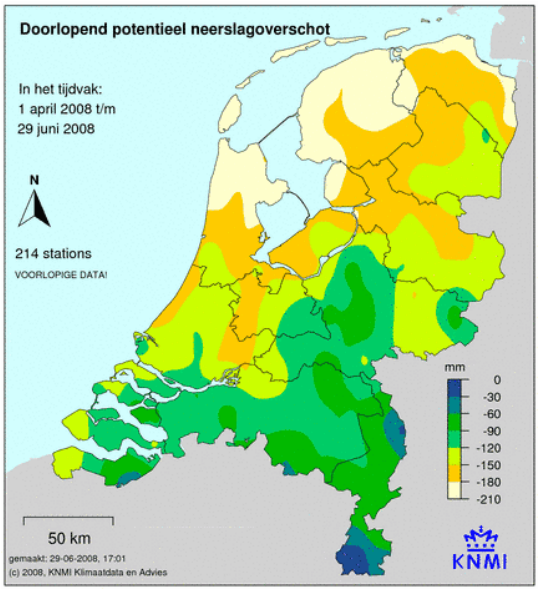
Bereikbaar vanaf station NS met buslijn 143, 154 en Interliner 315

Nadere informatie

Weersverwachting (bron: KNMI)
(Geldig van zondag 29 juni 2008 tot en met dinsdag 8 juli 2008. Opgesteld op zondag 29 juni 2008, om 04.53 uur).
Eerst perioden met zon en droog. Middagtemperaturen tijdelijk oplopend naar mogelijk tropische waarden op woensdag. Vooral op woensdag en donderdag kans op zware (onweers)buien. Lange termijn, zaterdag 05 juli 2008 tot en met dinsdag 08 juli 2008: Grote kans (ca. 70 %) op aanhoudend onstabiel zomerweer met van tijd tot tijd stevige onweersbuien en maxima rond de langjaargemiddelde waarden.

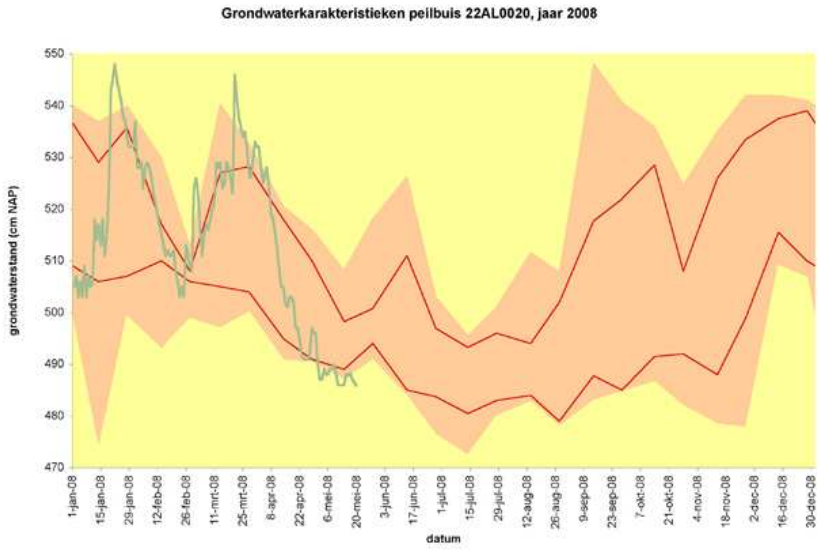
Neerslagtekort (bron: KNMI)
Het neerslagtekort (neerslag minus verdamping) wordt gemeten vanaf 1 april, het begin van het groeiseizoen. Het neerslagtekort is momenteel behoorlijk groot. Landelijk gezien zitten we momenteel op een neerslagtekort van 144 mm, een waarde die ongeveer eens in de 20 jaar voorkomt. De verschillen in het land zijn echter groot, zoals in de figuur rechts is te zien. Met name in het noorden is het neerslagtekort erg groot, terwijl in het zuiden het tekort veel kleiner is.

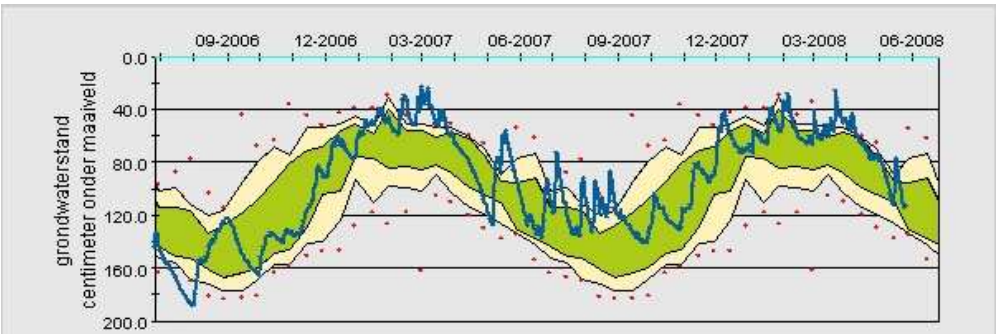

Grondwater (bronnen: online provinciale meetnetten, DINO-loket)
De daling van de grondwaterstanden, ingezet in april, is vooral in het noorden van Nederland versterkt voortgezet in de maanden mei en juni door de heersende neerslagtekorten. In het westen en oosten van Nederland is de daling lokaal ook sterker dan normaal, maar dit geldt niet overal. In het zuiden van Nederland is de daling van de grondwaterstand meer volgens het normale patroon.
De freatische grondwaterstand is in grote delen van Noord Nederland in zowel de zand- als veengebieden lager dan de 10%-percentiel. Een verdere verlaging van de grondwaterstand is te verwachten bij voortdurende toename van de neerslagtekorten.
In het midden van Nederland is de freatische grondwaterstand beneden normaal rond de 25%-percentiel. Ook hier is een verdere verlaging te verwachten bij aanhoudende neerslagtekorten.

De freatische grondwaterstanden in Zuid Nederland liggen iets onder normaal tussen de 25%- en 50%-percentiel. De situatie is hier gunstiger dan in de rest van Nederland.

Karakteristieke tijdreeks van een meetpunt in Noord Nederland (Dedemsvaart, prov. Overijssel, 22AL0020). De overgangen tussen de gele en oranje gebieden markeren de 10% en 90% percentielen; indien de grondwaterstand tussen de rode lijnen bevindt is de situatie normaal.

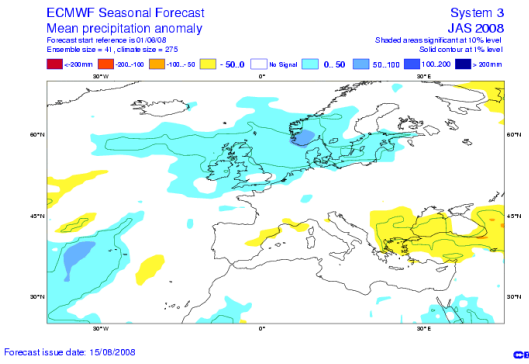
Karakteristieke tijdreeks van een meetpunt in Zuid Nederland (natuurgebied Kampina, prov. Noord Brabant, B51A0541). De overgangen tussen groen en geel markeren de 25% en 75% percentielen, tussen geel en grijs de 10% en 90% percentielen.

Seizoensverwachting ECMWF voor juli, augustus en september 2008, uitgegeven op 15 juni 2008

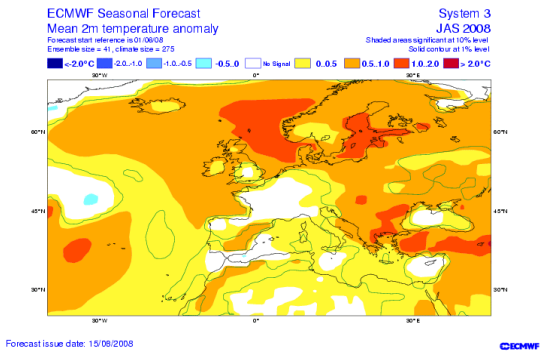
Naar verwachting zal het in de maanden juli, augustus en september in de landen rond de Noordzee gemiddeld iets natter zal zijn dan normaal. Voor de bovenstroomse gebieden van Rijn en Maas wordt geen afwijking van het klimatologisch gemiddelde berekend.

Vanwege de bovennormale temperatuur van het Noordzeewater (1-2 graden boven het klimatologisch gemiddelde) zal het in de kustgebieden wat warmer zijn dan normaal. Verder het continent op blijft er van die afwijking geen aantoonbaar signaal over.

Neerslag (juli, augustus, september '08)

Temperatuur (juli, augustus, sept. '08)

Bovenstaande figuren geven de resultaten weer van het model waarmee de seizoensverwachtingen worden berekend. In de rechter figuur staat de temperatuur. De kleur wit duidt op een normale situatie. De gele en oranje gebieden hebben een verhoogde kans op hogere temperaturen dan normaal. De kleur blauw duidt op een verhoogde kans op lagere temperaturen.
De linker figuur geeft de neerslag weer. Ook hier geldt dat de kleur wit duidt op een normale situatie. Geel duidt op een grotere kans op minder neerslag, blauw op meer neerslag.

N.B: Voor deze seizoensverwachting wordt gebruik gemaakt van een experimenteel, mondiaal model. Uitkomsten voor Noord-Europa (inclusief Rijn- en Maasstroomgebied) zijn (nog) niet erg onderscheidend noch betrouwbaar. Uitkomsten zijn te gebruiken als indicatie.

Rijn (bron: RWS-WD)

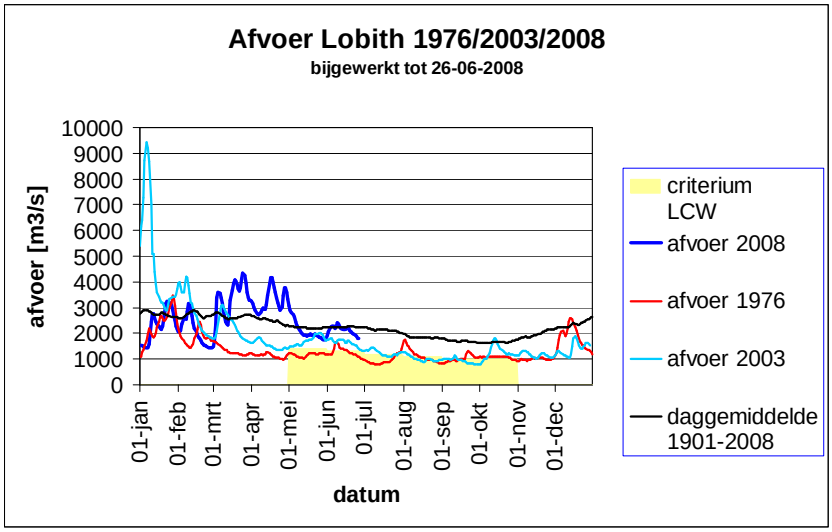
Zwitserse meren

Het peil van de meeste Zwitserse stuwmeren is gemiddeld en vanaf eind april ten gevolge van het aanbod van smeltwater stijgend. Een maat voor de watervoorraad in de stuwmeren is de zogenamde 'Füllungsgrad' die normaal rond deze tijd tegen de 50% ligt en nu 45% bedraagt. Maatgevend voor de Rijnafvoer is de afvoer vanuit de Bodensee. De stand van de Bodensee is zo'n 5 cm lager dan gemiddeld voor de tijd van het jaar. Op basis van de weersverwachting zal het peil van de Bodensee in de komende week op het huidige niveau blijven.

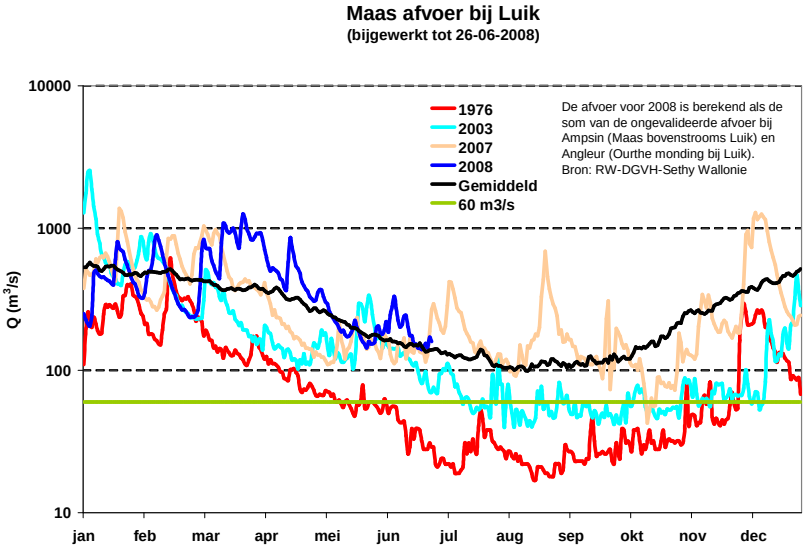
Afvoer Rijn

De afvoer van de Rijn bij de uitstroming uit de Bodensee bedraagt 560 m^3/s, een gemiddelde waarde voor juni. Bij Rheinfelden is de afvoer na een neerslagrijk begin van de maand langzaam gedaald tot 1.250 m^3/s, ca. 250 m^3/s lager dan gemiddeld voor de maand juni. Bij Lobith is de afvoer na een aantal kleine afvoergolfjes in maart en april op dit moment ca. 1.800 m^3/s, zo'n 450 m^3/s lager dan gemiddeld voor eind juni (zie figuur). Een voorspelling voor de komende

twee weken laat zien dat de afvoer bij Lobith in geleidelijk zal afnemen tot ca. 1.600 m^3/s of iets daarboven.

Maas (bron: Deltares)
Het jaar 2007 was qua Maasafvoer een heel gemiddeld jaar. De afgelopen winter was iets natter dan normaal. Vooral de maanden maart en april 2008 waren nat. Ondanks de droge en warme maand mei is de uitgangsituatie nog altijd redelijk vochtig/gunstig. Wanneer het de komende weken warm en droog blijft dan zal de afvoer van de (ongedeelde) Maas begin juli onder de 100 m3/s en eind juli onder de 60 m3/s zakken.

Watertemperatuur bij Lobith en Eysden (bron: RWS-WD)
De watertemperatuur van de Rijn en de Maas schommelt momenteel rond de 22-23 graden, hetgeen redelijk warm is. De watertemperaturen leveren nog geen problemen op voor de waterkwaliteit. De komende week zullen de watertemperaturen eerst stijgen, maar aan het eind van de week waarschijnlijk weer gaan dalen.

Meer informatie:
http://lcw.demis.nl
http://www.droogtestudie.nl
http://www.knmi.nl

Aan dit Droogtebericht werd bijgedragen door:
- Eric Sprokkereef (RWS-WD; Rijn)
- Marcel de Wit (Deltares; Maas)
- Wim van der Linden (Deltares; grondwater)
- Roelof Stuurman (Deltares; grondwater)
- Timo Kroon (RWS-WD; grondwater)
- Henk van Dorp (KNMI; weer)
- Medewerkers Infocentrum Binnenwateren (RWS-WD)
- Harold van Waveren (RWS-WD)
- Herbert Berger (RWS-WD, eindredactie)

Bijlage 1: EPS-Pluim De Bilt (bron: KNMI)

